

Let izhaja vsak dan zjutraj, razen nedeljk. Naročniki plačujejo L. 22.—, polletno L. 40.—, letno L. 650.—. Posamezne številke L. 25.—. V široki 1. koloni vsebuje: poročila, zabavne, pohvale, pesni, v. s. d. zavodov L. 2.—. Mali tiskarji L. 3.—.

JUBILJANA

EDINOST

Uredništvo in upravnštvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaš. reklamacije in denar pa upravnštvo. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Olova 20. št. 7, L. 2. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Krize v evropskih državah

Zadnji časi so polni dogodkov, katerih pomembnost sega preko lokalnega okvira dotičnih dežel in prehaja v splošno mednarodno pomembnost. Anglija, Nemčija, Madžarska, Poljska, Grška, Bolgarska, pa tudi Jugoslavija — čeprav ta bolj v drugi vrsti — so pozorišča takih dogodkov. Seveda so ti dogodki različnega značaja, ker sta jim izvor in vzrok v posebnih razmerah dotične dežele.

Pozornost velike evropske javnosti pa je te dni posvečena političnemu in socialnemu dogajanju v Nemčiji, Angliji, Poljski in Madžarski.

Angleška splošna stavka s svojim ogromnim razvojem in iznenadnim preokretom predloča toliko posebno resnost gospodarske krize v britanski državi, kolikor tudi posebni značaj nje delavskega gibanja. Nemčija preživlja hude notranje pretrese, ki imajo svoj izvor v boju — včasih prikritem, včasih odkritem — med dvema političnima orijentacijama: med politično ideologijo hohenzollernsko in sedanjo republikansko. Razni poizkusi političnih pučev od strani reakcionarnih in imperijalističnih strank in pa zaporedne vladne krize pričajo, kako težko in mučno hohenzollernska ideologija preboleva svoj veliki poraz v svetovni vojni. Dogodki v Poljski se kažejo kot pojavi krize, ki je ta obnovljena država zasla vanjo radi gospodarskih težkoč in pomanjkanja praktičnih izkustev demokratske vladavine. Razvoj dogodkov v Poljski zadobiva še posebej mednarodno pomembnost radi dejstva, da tvori ta država most med Vzhodom in Zapadom. — Kar pa se tiče dogodkov v Madžarski — posebno senzacionalnega falsifikacijskega procesa — gre tu za vnanje izraze neke politične duševnosti, ki se po krvavi kopeli svetovne vojne ne more in ne more znajti v svojem novem položaju. Ta madžarska duševnost je bila doslej zarita v znano fevdalno orijentacijo predvojnega časa, ki je pa izkustva niso iztrežila, marveč je še bolj odrevenela v svoji zakrknjenosti.

Kraj vse raznolikosti teh dogodkov in njih notranje-političnega značaja so vendar tudi velike vnanje-politične pomembnosti, ker posegajo tudi v skupni politični in gospodarski razvoj Evrope in morejo vplivati na razvoj razmer v sosedstvu in v Evropi sploh.

Glede angleških dogodkov ni treba še le dokazovati, da je gospodarska kriza, ki tvori njih ozadje, v neposrednem razmerju z vsemi povojnimi razmerami evropskega in svetovnega gospodarstva. V tem smislu je bila angleška stavka svarilo, ki je opozorilo na potrebo široke rešitve. Nemška križa, posebno pa načrti, ki so bili razkriti v teh zadnjih dneh, so izraz neumornih reakcionarnih tendenc, ki — kljub vsem doživljenim porazom — nočejo odnehati od rovarjenja, nevarnega za evropski mir. Na luči teh tendenc se kaže ta tem jasnejši značaj in pomembnost problema končnovalne rešitve razmerja Nemčije napram Evropi in Družbi narodov — problema, ki bo silil nemško politiko k jasni črti na vse strani. — Vnanje-politična pomembnost madžarske falsifikacijske afere kaže v svojem temelju isti značaj. Le da je tu problem bolj zapleten v toliko, kolikor je na Madžarskem še nejasnejša ločilna črta med politiko, ki s ponarejanjem denarja daja duška svojem suveranstvu proti sosedom in skuša doseči svoje politične cilje, in pa razpoloženjem širokih krogov v Madžarski. — Kar se slednjič tiče poljskih dogodkov, — se more tam zasledovati kriza, ki jo — četudi v različnih oblikah — preživljajo skoro vse demokratske države srednje in vzhodne Evrope. Likvidacija te krize na Poljskem je v splošnem interesu tudi radi neposrednega sosedstva sovjetske Rusije.

Vsi ti dogodki, ki zanimajo evropsko javnost, so znameniti dokumenti o sedanjem političnem in gospodarskem položaju. Kažejo, da ima razvoj konsolidacije — čeprav je že dosegel precejšnje uspehe — še velike vrzeli in da ne izključuje težkih stresljev in kriz. Je že res, da je dosežen precejšen napredek na poti k normalnemu gospodarskemu življenju. Toda koliko vprašanj je še neresenih? Koliko skrbi povzroča še danes valutna vprašanja, velikopotezna rešitev problema nove organizacije proizvodnje porazdelitve surovin in konsuma! Evropske države, vsaka posebej in v njih skupnosti, čaka še marsikatera kriza. V političnem pogledu je proces konsolidacije bolj napredoval, kar se kaže v skupnih stremiljenjih po zagotovitvi miru, v neposrednih odnosih med državami, v Družbi narodov in v mirovnih metodah mednarodnih odnosov. Ali tudi tu so še mnoge težave, ki jih bo treba premagati, kakor kažejo stvari v Nemčiji in na Madžarskem. Naravnost simptomatično je, da je prišlo tudi do kriz v trenutku, ko tudi Družba naro-

dov preživlja svojo krizo, ko odloča Nemčija o svojem vstopu v to institucijo, ko Rusija Družbi narodov napoveduje vojno: ko se zdi, da je ves evropski razvoj na razpotju med metodami Družbe narodov in metodami včerajšnjega dne. V tem smislu je treba presojati vesti iz Nemčije, Madžarske in drugih držav.

Vendar pa bi bilo zgrešeno, če bi iz dogodkov, ki jih označuje stalni nemir Evrope, hoteli izvajati prepesimistične zaključke. Angleška kriza se zdi na poti k rešitvi, v Nemčiji so priprave za puče razkrite in je delovanje pučistov preprečeno. Tudi glede Poljske je pričakovati z gotovostjo, da nad diktatorskimi eksperimenti zmaga demokratska preudarnost. Tudi če madžarski proces ne bi dovedel do izčiščenja javnega življenja na Madžarskem, pa imperijalizem madžarskih magnatov sam ne bo mogel zadržati mirnega razvoja.

Toda kljub vsej veri v evropsko demokracijo in napredku v konsolidaciji se moramo vendar zavedati, da vse težave niso še premagane. Potrebno je nadaljnje in poglobljeno pošteno demokratsko delovanje na političnem in gospodarskem polju. Kaj umestno besedo v tem pogledu je napisalo te dni glasilo dr. Beneša, "Prager Presse": "Ne-hati se mora vsaka igra z dvomljivimi metodami diktature in sile! To velja v obse in velja še posebno za našo republiko, ki je izšla iz demokracije in ki more obstajati le ob notranji in vnanji demokraciji. To se mora posebno poudarjati zlasti v trenutkih mednarodnega nemira in mednarodnih pretresov."

Italija in nemško-ruska pogodba

Razprava v poslanski zbornici

RIM, 20. Danes je zbornica nadaljevala razpravo o proračunu ministrstva za zunanje zadeve. Poslanec Barbuzzi je predložil zbornici resolucijo, ki se glasi tako-le: Zbornica odobrava v polnem obsegu zunanjo politiko sedanje vlade in prehaja na dnevni red. Barbuzzi je zatrdil, da zasleduje Nemčija še vedno nadvlado v Evropi, ako-ravno je sklenila locarnski pakt. To nam jasno dokazuje poslednji dogodek. Ponovno se pričena tisoletna borba med romanstvom in germanstvom. Nemčija je pred kratkim sklenila z Rusijo prijateljsko pogodbo z namenom, da ustvari trden blok s slovanskim svetom. Temu bloku se pridružijo tudi mohamedanski svet. Rusija je odprla Nemčiji vrata do svojih neizmernih bogastev, ter ji je odstopila mnogobrojne gospodarske koncesije. Vse to kaže, da se gospodarsko-politični odnosi med obema državama čim bolj poglobljajo. Nadalje se ne sme prezreti tudi dejstvo, da je Rusija odrekla svojo udeležbo na razorožitveni konferenci. Upravičeno smemo torej pripomniti, da je sedanja boljševiska Rusija desetkrat bolj imperijalistična kakor bivša carska Rusija; ta imperijalistična stremiljenja se jasno zrcilijo v njeni zunanji in notranji politiki.

Nemčija napenja vse sile, da bi odvrnila Španijo od pristopa k zvezi latinskih narodov, ki bi edina mogla nuditi uspešen odpor proti nemškemu političnemu pohodu. Zre pre je bilo mogoče predvideti, da se bo Nemčija združila s slovanskim in mohamedanskim blokom in svrhu uresničenja zaželjenega nadvladja.

Tega početja ne sme Italija mirno in brezskrbno gledati, kajti dobro se spominja onih nevarnosti, ki jih je nudila nemška penetracija v orijentu. Danes je v Italiji nova odločilna sila, to je fašizem, ki ne bo nikoli dovoljeval vsemenskimi izzivanj. Branil bo dedščino romanskih narodov ter se bo trudil, da bo združil vse romanske dežele v trden blok proti nemško-slovanski zvezi. In tako bo romanski meč ponovno triumfal nad nemškim mečem, ki je simbol krivice in nasilja.

Zbornica je enoglasno odobrila proračun ministrstva za zunanje zadeve, nakar je pričela razprava o proračunu ministrstva javnih del.

Rossi in Donati

bosta izgubila italijansko državljanstvo

RIM, 20. Agencija Recentissima javlja, da se bo zakon glede političnih izseljencev izvajal tudi proti Cesare Rossiju in Giuseppe Donatiju. Komisija, ki ji je poverjeno tozadevno postopanje, bo v kratkem zaključila svoje delo, nakar bo Rossiju in Donatiju odvzeto italijansko državljanstvo.

Poslanec Belloni izključen iz fašistovske stranke

RIM, 20. Radi izzivanja in kršenja discipline na kongresu novarske pokrajinske fašistovske zveze je glavni tajnik izključil iz fašistovske stranke poslanca on. Bellonija. Imenovan je bil radi nediscipline že enkrat suspendiran od političnega udeleževanja v okviru fašistovske stranke.

Spopad med karabinerji in množico

3 mrtvi in 15 ranjenih

CAGLIARI, 20. V občini Segneghe je prišlo do spopada med karabinerji in množico, ki je hotela prirediti sovražne demonstracije proti nekemu Sambiagio, ki je zlorabil 12-letno deklico.

V spopadu so bile ustreljene tri kmetice, petnajst oseb pa je bilo ranjenih. Tudi dva karabinerja sta zadobila močne telesne poškodbe. Šele s posredovanjem vojske in policije je bil ta ljudski upor zaduščen. Na lice mesta so prispele oblasti in poslanci Pili in Pizolu ter so pomirili množice. Policija je odvedla v zapore kakih petnajst oseb.

Poplave v okolici Piacenze

FERRARA, 20. Reka Pad je začela naraščati tudi pri vasi Pontelagoscuro. Voda se je od včeraj dvignila na 3,38 metrov. Predvidevajo, da bo voda danes zvečer udrla v Pontelagoscuro.

V ogrožene kraje so prihiteli ženijski oddelki, da odvrnejo s pomočjo novih nasipov pretečo nevarnost povodnj. PIACENZA, 20. Danes ponoči so se podri nasipi pri Roncarolu in reka Pad je poplavila vasico Caorso. Plat zvona je opozorila prebivalce na pretečo nevarnost. Na pol oblečeni so zapustili stanovanja ter zbežali iz vasi, da si poiščejo zavetje. Na nekaterih mestih je voda dosegla 90 cm. V bližini Piacenze je povodenj porušila nekatere droge, na katerih je napeljana električna energija. Piacenzi preti nevarnost, da bo ostala brez razsvetljave.

Nov fašistovski dnevnik

ANCONA, 20. Dne 24. maja bo prišel tisk izhajati fašistovski dnevnik "Corriere Adriatico". Vodil ga bo poslanec on. Serafino Mazzolini.

Boj proti korupciji

Izjave jugoslovenskega ministrskega predsednika

BEOGRAD, 21. (Izv.) Tudi tekom današnjega dne je vladalo v političnem življenju precejšnje zatiseje. Javnost pričakuje z velikim zanimanjem nedeljske shode, zlasti pa zborovanje Stjepana Radića v Pazovi, kjer bo načelnik HSS obrazložil, kako pojmuje svoje obveznosti napram radikalni stranki. Kakor smo že včeraj poročali, bo Radić odšel potem na dopust. Ker je tekom zadnje vladne krize zastalo delo v ministrstvih, izrabljajo ministri sedanje zatiseje za reševanje tekočih poslov. V resortnih zadevah so bili danes na dvoru ministri V. Jovanović, Gjuričić in general Trifunović, ki so se pozneje zglasili tudi pri ministrskem predsedniku.

V avdienci je bil danes tudi zunanji minister Ninčić, ki je prej sprejel tudi italijanskega poslanika Bodrera. Bodrero se je interesiral za ratifikacijo trgovinske pogodbe in ostalih konvencij z Italijo, obenem se je tudi informiral glede ratifikacije nettunske konvencije. Dr. Ninčić je zvečer odpotoval v Zenevo.

Danes se je tudi vršilo več konferenc na stanovanju Nikole Pašića. Posebno pa je vzbudilo splošno zanimanje dejstvo, da sta delj časa konferirala Ljuba Davidović in Ljuba Jovanović. Govorila sta o interpelacijah glede korupcije. Politični krogi se za to vprašanje še zmerom najbolj zanimajo. Načelniki opozicije nameravajo storiti korake na seji načelnikov parlamentarnih skupin, ki se bo vršila pred sejo narodne skupščine; zahtevajo bodo, da se vprašanje interpelacij o korupciji čimprej reši.

Ministrski predsednik Uzunović je nocoj izjavil novinarjem, da bo šla vlada opoziciji na roko v vprašanju interpelacij. Rekel je pa, da vlada sama ne more popraviti napak opozicije; zato naj opozicija sama predloži interpelacije in kabinet jo bo pri tem podpiral. Sicer pa — je izjavil ministrski predsednik — je vlada že tolikokrat povedala, da bo neusmiljeno preganjala korupcijo in vse kar ni prav in kar ni pošteno. Vlada bo storila to, tudi če opozicija ne predloži nobenih interpelacij.

Konferenca novinarjev Male antante

BEOGRAD, 21. (Izv.) Za časa konferenca Male antante na Bledu se bo vršila tudi konferenca novinarjev iz vseh držav Male antante. Poleg manifestacijske svrhe bo ta konferenca imela tudi nalogo, da dovrši pravila za organizacijo, o kateri so novinarji že lani razpravljali v Sinaji.

Angleška vlada in ruska pomoč stavkajočim rudarjem

LONDON, 20. Na neko tozadevno vprašanje je notranji minister v spodnji zbornici izjavil, da rudarski spor ni politične naravi; vlada torej ne more nikomur prepovedati, da prispeva za rudarski sklad, in tudi ne more intervenirati glede prispevka s strani ZSSR.

Dr. Karel Triller umri

LJUBLJANA, 21. (Izv.) Danes opoldne je nenadoma umrl dr. Karel Triller v starosti 64 let; zadela ga je srčna kap, ko se je mudil pri svoji sorodnici.

Z dr. Trillerjem odhaja iz našega javnega življenja odlična osebnost. Rodil se je 21. aprila 1862 v Skofji Loki. Po dokončanih študijah je postal odvetnik v Ljubljani, a se je l. 1895 preselil v Tolmin, kjer se je z veliko vne- mo udeleževal javnega življenja; budil je med Goričani narodno zavest in si stekel obilo zaslug za slov. politiko na Goriskem. Vodil je tudi planinsko gibanje in po njem je bila na Krnu imenovana "Trillerjeva koča". L. 1900 ga je vodstvo narodno napredne stranke povabilo, da se nastani v Ljubljani. Povabilu se je odzval in ostal tam do danes.

Od l. 1912-1921 je bil ljubljanski župan in najzvestejša opora dr. Tavčarja. Od l. 1908-1918 je bil deželni poslanec, od 11. pa do 18. leta deželni odbornik v dobi glavarja Šušteršiča. Bil je vedno tudi vnet Sokol.

Po prevratu je postal najprej formalni namestnik deželnega glavarja, nato pa predsednik komisije za likvidacijo deželne uprave. V prvi narodni vladi je bil poverjenik za trgovino in industrijo, pozneje pa član narodnega predstavništva v Beogradu. Bil je izborni pravnik, predsednik Zveze slovenskih odvetnikov in predsednik Disciplinarnega odbora odvetniške zbornice. Udeleževal pa se je mnogo tudi na gospodarskem polju. Bil je sprva podpredsednik Ljubljanske kreditne banke, po Tavčarjevi smrti pa njen predsednik. Nekaj časa je bil tudi glavni urednik "Slov. naroda" in iz vrst slov. žurnalistov izginja z dr. Trillerjem izborna moč. Nežno skrb je kazal tudi za dobrobit slov. mladine; bil je predsednik dijaškega podpornega društva v Ljubljani.

Vest o nenadni smrti dr. Trillerja je v Ljubljani napravila globok vtis; tembolj, ker je bil dr. Triller še tekom dopoldneva popolnoma zdrav in se sploh nikoli ni pritoževal o kakih srčnih napakah. Spomin na dr. Trillerja, vnetega narodnega delavca, bo ostal vedno živ med našim narodom; njegovo ime ostane trajno zapisano v knjigi naših narodnih prvoboriteljev.

Položaj na Poljskem

VARSAVA, 20. Državni predsednik Rataj je pozval senatorje in poslance na sejm, ni pa navedel dan zborovanja.

Častniki, ki so bili pridržani v Wilanowu, so bili sedaj odvedeni v Varšavo. Generala Rozwadowski in Zagorski sta bila odvedena v zapor, ker sta obdolžena, da sta barbarsko postopala napram civilnemu prebivalstvu. Proti mnogim drugim častnikom je bilo uvedeno disciplinarno postopanje. Splošni položaj ni še popolnoma razčiščen, najbolj hude pa so prilike na Poznańskem.

Zdravstveno stanje bivšega ministra in poveljnika poznanskega armadnega zbora, Lomkovski, ki se je skušal usmrtiti, se je sedaj izboljšalo.

Listi prinašajo izjave raznih, vplivnejših parlamentarcev, ki so naglašali, da bodo njihove stranke delale za pomirjenje in da bodo podpirale vlado, ker je Poljski notranja sloga krvavo potrebna.

Novi predsednik bo izvoljen 28. t. m.

BEOGRAD, 21. (Izv.) Jugoslovenska vlada je dobila iz Poljske poročilo, da vlada tam popoln mir in da bo 28. t. m. izvoljen novi predsednik republike, kakor določa ustava.

Izjave novega drž. kancelarja

v nemškem državnem zboru

BERLIN, 20. Državni kancelar dr. Viljem Marx je včeraj govoril v državnem zboru o smernicah svoje politike ter je dejal med drugim:

Državno vladu sestavljajo razen državnega kancelarja vsi dosedanja ministri. Kabinet bo nadaljeval dosedanje zunanjo politiko, ki se je obnesla. Ta politika, ki se je začela z ureditvijo reparacijskega vprašanja v Londonu, naj bi dobila svoj zaključek v locarnski pogodbi. Upamo, da bodo pogajanja študijske komisije v Zenevi dovedla do tega, da stopi locarnska pogodba kmalu definitivno v veljavo in da dobi Nemčija možnost, da sodeluje kot stalna članica Sveta Družbe narodov pri njegovih velikih nalogah. Pogodba, sklenjena med sovjetsko Rusijo in Nemčijo, je vsekakor prilagodena tej priliki in je izraz prijateljskih odnosov med Nemčijo in njenim velikim vzhodnim sosednim narodom. Da si vlada po ustavi ni v obvezana, bo pogodbo zaradi njene važnosti v kratkem predložila zbornici.

Huda gospodarska kriza teži slejkoprej na širokih plasteh nemškega naroda. Da odpomore, bo vlada tudi tu zastavila vse svoje sile. Državni kancelar je naglašal nato sklep prejšnjega

državnega kancelarja, ki pozdravlja pismo državnega predsednika glede vprašanja državne zastave in v skladu s tem pismom živo izraža željo po dosegu sporazuma. Državna vlada bo z vsemi silami delala na to, da se ubere pot, ki jo naznačuje pismo državnega predsednika.

Glede pogajanj med deželami in prejšnjimi vladajočimi knežjimi rodbinami bo vlada predložila zbornici v nadaljnjo razpravo zakonski načrt, ki ga je prejšnji kabinet postavil državnemu zboru v smislu kompromisnega predloga, ki je bil sprejet z ustavno večino.

Zbornica je prvi del vladne izjave sprejela brez posebnih manifestacij. V navadnem glasovanju je bil potem sprejet predlog demokratov, nemške ljudske in bavarske ljudske stranke, po katerem jemlje državni zbor izjavo vlade na znanje in gre preko vseh drugih predlogov na dnevni red. Proti predlogu so glasovali narodni socialisti in komunisti, dočim so se nemški nacionalci vzdržali glasovanja.

Zbornica se je potem odgodila do 7. junija popoldne.

Turčija in Perzija

MOSKVA, 20. V intervjuu z zastopnikom agencije Tass je perzijski poslanik v Moskvi, Goli-Khen-Ansari, povdarjal, da bo nova turško-perzijska pogodba pripomogla k utrditvi prijateljskih vezi med obema državama, ker je bilo rešeno vprašanje obmejnih plemen, katere so večkrat prestopala mejo in delala obema državama mnogo preglavic; večkrat so morale posredovati tudi čete in prišlo je do krvavih spopadov.

Tudi turški poslanik v Moskvi Zekai beg je izjavil zastopniku agencije Tass, da je nevtralizetna pogodba, ki je bila sklenjena med Perzijo in Turčijo, podobna rusko-turški nevtralizetni pogodbi, ki je služila za podlago.

Verski boji v Indiji

KALKUTA, 20. Predvčerajšnjim je prišlo v Khamagpuru, važnem železniškem središču, do krvavih spopadov med hindujski in muslimani. Pet oseb je bilo ubitih, 21 pa težko ranjenih.

Čehoslovaško posojilo v Ameriki

NEW-YORK, 20. National City Bank potrjuje vest, da je bil Čehoslovaški odprt kredit v znesku 20 milijonov dolarjev.

Politične vesti

VPRASHANJE RAZOROŽITVE

Dne 17. t. m. se je sestala v Zenevi "pripravljalna komisija za razorožitveno konferenco". Ta pripravljala komisija ima skupno s stalno preiskovalno in takozvano mešano komisijo kot organ Sveta Družbe narodov pripravljati o pripravljalnih delih za konferenco o omejitvi orožjevanja. Ta komisija se je imela prvotno sestati že dne 15. februarja. Ker pa tedaj razmerje Nemčije napram Družbi narodov še ni bilo pojasnjeno in so se vršila pogajanja za sodelovanje sovjetske Rusije, so razne države izrekle željo, naj se to zasedanje odgodi. Kakšnega rezultata je pričakovati od posvetovanj v tej komisiji? Takega gotovo ne, ki bi pomenil izdaten praktičen korak na poti do razorožitve. V resnici gre tu za več ali manje teoretično in tehnično proučevanje materialja, o katerem naj bi razpravljala potem razorožitvena konferenca, in za določitev metod postopanja. Z eno besedo: za pripravo gotovih oblik in potrebnih političnih predpostav za konferenco, kjer naj bi ne razpravljali več o razorožitvi kot teoretičnem, marveč kot praktičnem vprašanju. Seveda je tudi tako pripravljalo delo potrebno, ker tvori važen del problema in je pomemben činitelj za poravnava naziranj različnih držav in skupin držav.

Razumljivo je torej, da je imela Družba narodov največji interes na tem, da bi že na pripravih sodelovale vse države, katerih sodelovanje je potrebno za rešitev razorožitvenega problema. Nemčija in Zedinjene države so zagotovile svojo soudeležbo. Edino Rusija je odrekla že v februarju, izjavivši, da ne bi sodelovala na nobeni konferenci, ki bi se vršila na ozemlju Švice. Odsotnost Rusije bo pomenila vsekakor precejšnjo vrzel in bo dajala vsem sklepom pečat provizoričnosti.

Čeprav so sicer formalni predpogoji za razpravljanje ugodni, vendar se ne smemo udajati prevelikim nadam, ker je gotovo, da bodo tudi na to konferenco metali svojo senco razni znani dogodki zadnjih časov na polju mednarodne politike. Pred vsem moramo imeti pred očmi, da jedro razorožitvenega problema je pred vsem v napredku mirovnih metod, v praktični aplikaciji dogovorov v Locarnu in v sodelovanju (če le možno) vseh držav v Družbi narodov. No, dejstvo, da državno-podpisnice locarnskih dogovorov

kljub krizi Družbe narodov vztrajajo pri dogovorih, da je konferenca o presnovi Sveta Družbe narodov donesla vsaj deloma ugodne uspehe in da se kljub vsem pojavom nemira ohranjajo mirovne metode: vse to dovoljuje vsaj

nado, da pripravljala konferenca uspešno dovrši svoje delo ter da se potem nje teoretičnim uspehom pridruži tudi tiste predpostavke, ki naj omogočijo prevedbo teorije razorožitve v evropsko politično prakso.

DNEVNE VESTI

„Liberalne države ni več“

Povodom odobritve pravilnika k zakonu o sindikatih je izdal ministrski predsednik Mussolini proglas na pristaše svoje stranke, v katerem jim naznanja, da liberalne države ni več.

Ali bo z novim zakonom res prizadejan smrti udarec liberalni državi ali pa se bo znal liberalizem vendar le izogniti onim posledicam, ki bi ga utegnile najhujše zadeti, bo pokazala bodočnost in bo odvisno v največji meri od uspehov, ki se dosežejo pri izvajanju novih zakonov. Vsekakor pa je duh teh zakonov v svojem bistvu protiliberalen in njih določbe imajo v prvi vrsti odpraviti ono neomejeno razpolaganje z lastnino, ki je bilo vedno nedotakljivo načelo gospodarske liberalizma. Delodajalec ne bo smel zapreti svoje delavnice, če bi se mu tako ljubilo, da pokaže n. pr. da je on gospodar in da ima svoje delavce v rokah. Za take izpore so določene stroge kazni. Na drugi strani pa so prepovedane tudi stavke, za katere so določene ravno tako občutne kazni kakor za izpore. Toliko izpore kolikor stavke se bodo torej smatrali v bodoče za zločine, proti katerim se bo postopalo pred kazenskim sodiščem na pobudo in predlog državnega pravdnika.

Pa tudi civilno-pravni odnosi med delodajalci in delavci se bodo korenito spremenili. Delovne pogodbe, pogodbe glede notranjega delovnega pravilnika ter sploh vsi dogovori glede proizvodnje se bodo sklepali v obliki skupnih delovnih pogodb, ki se bodo objavljale v uradnih listih in bodo torej javne. S to določbo bi hotel zakonodajalec doseči, da se prepreči ali vsaj omeji ona poniževalna kupčija z delovnimi rokami, katere je najžalostnejša karakteristika vsakega liberalnega gospodarskega režima in ki ponižuje delavca na isto stopnjo s sirovinami in sploh z mrtvim materialom. Vsi spori med delodajalci in deljemalci se bodo lahko reševali pred delovnim sodiščem, kjer bodo nastopale kot tožitelji, oziroma toženci dotične kategorije in ne posamezni delavci. Dalje se osnove posredovalnice dela in še razne druge naprave, ki bodo disciplinirale odnose med delodajalci in delavci.

Take bi bile intencije zakonodajalcev, ki so zamislili in ustvarili nove zakone o sindikatih. V teoriji se ne da nič oporekati, kako bo izgledala vsa stvar v praksi, odgovor na to vprašanje je treba prepustiti, kakor smo rekli, bodočnosti. Brez dvoma pa je ta zakon največjevoljnostnejši po svojem duhu med vsemi onimi „leggi fascistiche“, ki naj tvorijo jedro fašistovske revolucije. Glavni smisel vse tozadevne zakonodaje je kljub temu vendar le bolj politične in upravne narave. To se pravi, da se hoče s sindikalizmom afirmirati predvsem država kot urejevalka proizvodnje ter aktivno posegati v odnose med delodajalci in delavci. Ti odnosi ne bodo več zasebna zadeva med gospodarji in delavci, temveč postanejo javne zadeve, pri katerih bo imela vedno in povsod država svojo odločilno besedo, ki jo bo uveljavljala s pomočjo svojih organov.

Kakor je razvidno iz pravilnika, ki smo ga uvodoma omenili, bo imela sindikalna organizacija Italije sledeči dve lici: na eni strani sindikati, ki bodo ločeni najprej po tem, ali bodo sindikati delodajalcev ali delavcev. Eni in drugi se bodo delili po kategorijah. Vsi sindikati ene kategorije se lahko združijo v federacije, a vse federacije v konfederacije, ki bodo najvišji sindikalni organizmi. Vseh konfederacij bo petnajst, in sicer pet za delodajalce, pet za delavce in pet za svobodne poklice, umetnike in obrtnike.

Na drugi strani so takomenovane korporacije ali cehi. To bodo zveze delodajalcev, delavcev, svobodnih poklicev, obrtnikov ene in iste gospodarske panoge. Take korporacije, ki bodo sestavljene potemtakem toliko iz delodajalskih kolikor tudi iz delavskih sindikatov in federacij, ne bodo pravne osebe, kakor sindikati zase, temveč pravi državni upravni organi. Njih glavne naloge bodo: posredovati v sporih med sindikati, dajati vzpodbudo za napredek proizvodnje, ustanavljati posredovalnice za delo, urejevati in nadzirati vaještvo. Njih odredbe bodo obvezne v vsakem pogledu za vsa podjetja posameznih kategorij.

Tak bo novi gospodarsko-politični ustroj države v teoriji. Kdor bo živ, bo videl, koliko bo veljal v praksi.

V odgovor

Prejeli smo in priobčujemo: V odgovor na objavo Prosvetne Zveze, priobčeno v „Goriški Straži“ z dne 12. maja 1926 št. 36 izjavljamo spodaj podpisana, da nima nikdar niti zdaleka v glavo padlo, da bi se predstavljala kot odposlanca Prosvetne Zveze, ker sva si v svesti, da bi s takim predstavljanjem prav gotovo ne pridobila niti za las na ugledu pred našim narodom na Goriškem.

Ko bo dobila Prosvetna Zveza le en slučaj, ki bi odgovarjal obdolžitvi, tedaj naj ta slučaj vendar raje že navede; če pa gg. okoli Prosvetne Zveze ne navedejo v prihodnji „Goriški Straži“ določenega slučaja, tedaj — lažejo. **Albert Rejec. Zorko Jelinčič.**

GLASBENI VEČER BOLE „GLASBENE MATICE“ V TRSTU

V večni borbi za svoj obstanek vrši „Glasbena Matica“ kulturno delo že sedemnajst let. Ta življenjska doba zavoda, kakor tudi njegovi uspehi nam jasno pričajo, da sloni na zdravi podlagi. Toda delo zavoda ni lahko, ker mu primanjkuje vsaka udnost. Njegova borba za obstanek je težka. Zato vidi vabimo naše občinstvo k jutrišnjemu glasbenemu prireditvi, da vidi sad našega truda in da nas moralno in gnetno podpre.

Društvene vesti

— D. K. N. Tommaso. Danes ob 19. uri sestane dramatskega odseka. Važne točke na dnevnem redu. — Vodstvo.

Ob 20.30 uri odborova seja. — Tajnik.

— Mladinsko društvo „Zarja“ v Rojano organizira za v soboto dne 22. in nedeljo dne 23. maja izlet na Nanos. Izlet se bo vršil v dveh skupinah. Prva skupina odide v soboto zvečer ob 6. uri, druga skupina v nedeljo zjutraj ob 5. uri.

Proga za obe skupini je sledeča: Odhod izpred Rojanskih obokov, peš do Opčin, z Opčin z vlakom do Divače, iz Divače peš skozi Gaber, Senožete, Kazdrt nato na Nanos.

Ihrana iz nahrbtnika. Priporočamo podkovane čevlje ter vsem onim, kateri se bodo udeležili prve skupine, naj vzamejo vsak po eno odejo.

Upamo, da se bodo tovariši in tovarišice udeležile v čim večjem številu. Vabljeni so tudi nečlani ter vsi prijatelji društva. — Odbor.

SPORT

IGRIŠČE „OBZOR“

„Ponizianini Erranti“ — „Obzor“

V nedeljo 25. t. m. nastopi ponosna četa „Ponizianini Erranti“ v prijateljski tekmi s četo „Obzor“. Odveč in nepravilno bi bilo ako bi hoteli se posebej podčrtati dejstvo, da je ta četa, ki slovi v tržaških krogih, sestavljena večinoma iz III. divizijskih igralcev italijanskega združenja. Posebno v tekmovalju „prosti“ in v finalnih tekmah je dokazala, da je ena izmed prvih, ki so se borile za omenjeno prvenstvo.

Z druge strani pa nam jamči četa „Obzor“, ki je naši športni publiki dobro znana, da n. klone kar tako zlepa. Treba je trde borbe in žilave vztrajnosti pri nasprotitkih, da prišljijo „Obzor“ h kapitulaciji. A baš četa „Ponizianini Erranti“ ima vse tiste vrline in dobrine, zato bo skusala na vsak način zabiti gol zmage ter oditi z igrišča kot zmagovalka. A tudi „Obzor“ se zaveda svoje dolžnosti in preprčnosti, da dokáže v nedeljo, da je vreden svojega prvega mesta, ki ga zasleda v klasifikaciji prvenstva S. U. Ta tekma pride točno ob 17. uri in pol. Pred imenovanima nastopijo rezerve obeh društev ob 15.30.

V nedeljo torej vsi na igrišče v Rocoli!

M. D. „Prosveta“, Trst — Sportni odsek
Javljamo, da se vrši danes ob 8. uri v društveni sobi sestanek nogometnega podseka. Prisotnost vseh nogometalcev obvezna. Posebno pa onih II. čete, ker igrajo v ponedeljek proti II. četi Magdalene. — Načelnik.

— Tommaso. — „Rocoli“ 11:2 (3:1)
„Tommaso“, ki je nastopil le z devetimi igralci, je sigurno porazil svojega nedeljskega nasprotnika, vendar je score te tekme mnogo višji, kot se je splošno pričakovalo.

Katastrofalni poraz, ki ga je doživel „Rocoli“, gledalcev ni presenetil, kajti moštvo „Rocola“ je docela odpovedalo. V borbenosti sicer ni zaostajalo, kajti vzdržalo je skoro ves čas odprto igro, v ostalem pa je pokazalo velike nedostatke predvsem v tehničnem in taktičnem oziru.

„Tommaso“ je vsestransko nadkriljal svoje ga nasprotnika, v ostalem pa ni podajal baš dobre igre. Napad je igral v prvem polčasu lepo in koristno skupno igro, medtem ko se je v drugem polčasu delalo na lastno roko.

Teren je bil zelo razmočen in je obe moštvori oviar v razvoju lepe in tehnične igre. Vsekakor bi četi Rocola, pripravljali več discipline in reda. Sodnik g. Bertonec je bil dober, vendar premalo pazljiv.

Iz tržaškega življenja

AUTOMOBIL - UBIJALEC.

Zalosten konec stare branjevke.

Zalostno poglavje nesreč, ki jih skoro dnevno povzročajo avtomobili na tržaških ulicah, je včeraj obogatelo za nov, tragičen odstavek. To pot je avto ugonobil življenje stare ženske. Nesreča se je dogodila na trgu Ponterosso. Okoli 8.30 je 67-letna branjevka Ivanka Furlan, stanujoča v Kladinu in Monte št. 236, stopila iz neke trgovine z zelenjavo v ulici Genova št. 17, kjer se je mudila po kupčijskih opravkih. In krenila proti trgu Ponterosso. Napol slepa in tudi precej gluha starica ni zapazila, da je ravno tedaj prevzvil po ulici osebnih avtomobil, ki ga je vodil 27-letni sofer Rafael Viani, stanujoč v ulici Donadoni št. 14. Sredi ceste se je Furlanova nenadoma znašla pred avtomobilom, ki jo je — dasi je sofer naglo ustavil — podrl s precejšnjo silo na kameniti tlak. Pri tem se je revica tako hudo udarila v glavo, da je obležala nezavestna. Sofer je takoj priskočil k nji, jo s pomočjo navzočih ljudi položil v avto ter jo prepeljal v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik dognal, da je stanje Furlanove obupno, kajti reva je imela prebito črepijo in je močno krvavela iz ust in nosa. Nesrečna starica se je kmalu potem začela boriti s smrtjo in ob 10. uri je izginila, ne da bi se ves čas zavedala.

Sofer je bil medtem odveden na policijski komisariat v ulici Valdirivo, kjer so ga zasilili. Ker je pa mogel dokazati, da nima nikake krivde pri nesreči, je bil nato izpuščen. Seveda bo pa zalostni dogodek imel ob svojem času odmev pred sodiščem.

Huda nezgoda elektrotehnik.

23-letni elektrotehnik Peter Toso, stanujoč v Rocoli in Monte št. 863, zaposlen pri elektrotehničnem podjetju Oreste Dardei, ki ima svojo delavnico v ulici Torre Bianca št. 34, je včeraj popoldne popravil električno napeljavo pri neki svetilki pred novimi vojašnicami v Rocoli. Pri tem delu, ki ga je vršil čepeč na železnem drogu, visokem kakor 4 metre, na katerem je visela svetilka, se je Toso dotaknil neizolirane elektrovdne žice, radi česar ga je spreletel močan tok. Nesrečnemu mladeniču so za trenotek odpovedale mišice in je treščil z droga na tla. Na pomoč mu je prišel inženir Karel Di Tomaso, ki je do tedaj od spodaj nadzoroval mladeničovo delo. Ker je bil Toso nezavest, se je inženir obrnil za pomoč v bližnji vojašnici. K sreči je bil tam pripravljen sanitetni avtomobil, s katerim je bil ponesrečenec prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevarnem stanju in kirurški oddelek. Zdravniki so namreč dognali, da ima Toso najhujšo slomljeno hrbtnico in notranje poškodbe.

Samomer voznika.

V svojem stanovanju v ulici S. Zenone št. 4 si je včeraj popoldne vzol življenje 34-letni voznik Evgen Schuster; zastrupil se je s karbolno kislino. Ko se je opoldne njegova žena vrnila domov z dela, se je nesrečnik že boril s smrtjo. Na lice mesta je bil nemudoma poklican zdravnik resne postaje, ki je skušal Schusterja izprati želodec, kar pa ni nič pomagalo. Pičlo uro pozneje je nesrečni mož izdihnil v mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan.

Zdi se, da je Schuster storil obupni korak radi bede, v katero ga je pahnila dolgotrajna brezposelnost. Nesrečni voznik je bil tudi udan alkoholohu.

Prevrtana blagajna.

Predpreteklo noč so neznani zlikovci obiskali urad elektrotehničnega podjetja Hermana Turek v ulici Sanità št. 8, kjer so prevrtili in izpraznili blagajno, v kateri so našli znesek 1146 lir v gotovini, precejšnje število kolkov in poštne znamke ter en ček. Tatvino so odkrili uslužbenci podjetja, ko so včeraj zjutraj prišli na delo. O dogodku je bila takoj obveščena kvestura. Policijski organi, ki so se podali na lice mesta, so dognali, da so zlikovci prišli v urad, ki se nahaja v prvem nadstropju, skozi okno na dvorišču in sicer s pomočjo lestve, ki so jo našli na dvorišču. Policija je na delu, da izsledi drzne svedroce, kar pa menda ne bo tako lahko, kajti razen prevrtane blagajne niso pustili za sabo nikakega sledu.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Nadaljevalna kmetijska šola Gradišče-Blije priredi s pomočjo „Urada za kmetijski nadaljevalni pouk v Gorici“ poučni kmetijsko-strokovni izlet po Furlaniji, dne 30. t. m., in sicer na koleh. Izletniki si bodo ob tej priliki ogledali razne vzorno-kmetijske naprave iz vseh panog kmetijstva v Furlaniji n. pr. iz sviloreje, murvoreje, vinogradništva itd.

Izleta se udeležijo ravnatelj urada za kmetijski potovalni pouk g. dr. Tonizzo, vodja odseka za vinarstvo g. dr. Vailig, g. France Gorkič in drugi.

Izlet je zelo važen za povzdigo umnega kmetijstva v naših krajih in zato je pričakovati obilnega obiska. — Vsak obiskovalec naj pripelje s seboj kolo.

Zlet vodi g. Josip Koglot, voditelj kmetijsko-nadaljevalnega tečaja na Gradišču. — Natatni spored prireditve objavimo pravočasno.

Pouk v cepljenju trti v zeleno v Gorici.

Šola za kmetijski pouk (oddelek za sadje in trtoreje) v Gorici naznanja, da se bo vršilo v sredo 26. maja v pokrajinski drevesnici v Gorici na Tržaški cesti javno predavanje o cepljenju trti v zeleno. Začetek ob 9. uri. Vstop k predavanju prost za vse kmetovalce.

Vojne invalide

ki so brez dela, vabi goriški odsek državnega društva vojnih invalidov, naj se zglasijo v uradu imenovanega odseka v Gorici, ul. Morelli 26. Uradne ure vsak dan od 9—12 in od 4—7.

Kolesarski izlet v Postojno

Kolesarji, ne pozabite na to! Društva in društveniki! Priglasite se, še je čas! Planinsko društvo v Gorici
Izlet v Postojno se bo vršil v nedeljo dne 23. maja!

GABERJE NA VIPAVSKEM.

Ker tukajšnje prosvetno društvo „Danica“ radi slabega vremena dne 16. t. m. ni moglo imeti pevske prireditve, se bo prireditev vršila na binkoštni ponedeljek, dne 24. t. m. Poleg domačega pevskega zbora sodelujejo zbori iz Rihemberga, Brij in Gor. Branice. Program je obilen ter je zastopala večina slov. skladateljev. Med odmorji svira tamburaški zbor iz Rihemberga. Prijatelji slovenske pesni pridite! K obilni udeležbi vabi — Odbor.

BOVEČ.

Nismo hoteli priobčiti sledečo nevshečno zadevo, toda na prošnjo raznih oseb pa le vprašujemo naše cenjeno županstvo, da bi nam sporočilo, ali so kake tarife, ki bi vezale našega konsorcijskega zdravnika. Kot nam je znano ima kot kons. zdravnik mesečno plačo 1800 lir in se nam zato čudne zdijo razne pritožbe kot n. pr. ona iz Soče, da je moral nek porodnica plačati za zdravniško intervencijo 400 lir. Nočemo delati nobenemu krivice in le zaznamujemo razne pritožbe, da se ugotovi dejansko stanje.

VOJSKO NAD IDRIJO.

Sveti Jurij je obiskal na svojem zmagoitem pohodu slednjič tudi naše višave in jih odšel z mladim zelenjem in cvetjem. Tam doli v nižavi prekipeva narava bujnih sokov in utešene ljubavi. Tu pa poje šele plaho pesem hrepenja. Sama nežna mladost in prva pomlad nas obdaja v snovanju matere — zemlje in v kulturnem ustvarjanju naše mladine. Ziva sila je v nji, resno stremenje po izpolnjenju. Dokazuje nam to njeno komaj ustanovljeno društvo „Planinca“. Poleg marljivega notranjega dela stopa že drugič na gledališki oder. To pot z resnim socialnim delom: A. Remec: Užitarji. V to zaloigro je zajet kos kmečkega življenja resnično, pre-

PODLISTEK

JULES VERNE: (44)

Skrivnostni otok

Kakor je razvidno, je otok Lincoln nudil naselnikom skoraj vse življenjske potrebščine, dasi so raziskovali le njegov majhen del. Gotovo pa so se nahajali še novi zakladi v obširnih, gostih šumah med Hvalo in Celjustnim rtom. Samo eno so naselniki zelo pogrešali. Res da so imeli dovolj dušične hrane, ki je vdrževala njih telesne moči, a rastlinska hrana je prijetno dopolnjevala živalsko; dalje so si tudi napravili nekakšno pivko, ki so ga izdelovali iz korenin zamejstva, tudi so si preskrbeli sladkorja in sicer brez sladkornega trsa in sladke pese; izdelovali so ga iz nekega soka rastline sicer saccharinum, to je takomenovani sladkorni javor, ki dobro uspeva v smernem pasu in ki je rasel tudi na otoku Lincolnu. Tudi čaj so imeli, imeli so v izobilici soli, edino rudnino, ki spada

prosto in zato tembolj razumljivo in presreljivo. Zalostna usoda užitarjev, ki jih hoče snaha — vdova in — vsled sinove oporoke — gospodinja, prodati s posestvom vred „kakor par starih, slepih konj, ki sta vozila in orala dolga leta in stojita zdaj za milost pri praznih jasilih“, da se izbije „te užitarjske nadioge“. In ko se stavec temu upre ter išče pravice pri sodnji, najde tam samo postavbo. „In če tu na sodnji ni pravice, si jo bom sam naredil“, kajti on noče, da bi na svetu ne bilo pravice. Ima namreč vnuka, znan mora biti pravica in mu ne smejo drugi grunta ukrasti. Ko mu umrje v največji bedi ljubljena žena in se isti dan mož kruta snaha, tedaj se upre v njem ponos svobodnega človeka in izpolni svojo grožnjo. Kako? Pridite pogledat k nam na binkoštni ponedeljek 24. ali v nedeljo 30. t. m. Predstava se vrši v novem salonu pri g. S. Likar ob 3. uri popoldne.

VIPOLŽE.

Vipolška mladina bo igrala dne 23. in 24. maja. Prireditve je jako obsežna. Naše zadnje poročilo o njej moramo izpremeniti v toliko, da poleg drugih zborov nastopi tudi domači — vipolški s pesmijo: Medved z medom za mešan zbor. V nedeljo bo ob 3.30 v ponedeljek pa ob 4. uri. Pridite v čim večjem številu. Obiščite nas!

TEMNICA.

Vesela, ki se je imela vršiti v nedeljo 16. t. m., je bila prenesena na nedeljo 23. t. m. Spored ostane isti. Mladina priredi štiridejanko „Stari in mladi“. Med odmorji svira godba. Začetek ob 3. uri popoldne. Po igri prosta zabava in ples. Posebno ker se bode ista vršila v krasnem senčnatem gozdu ob cesti Temnica-Lipa, se vabijo bližnji in oddaljeni, da se udeležijo omenjene prireditve v polnem številu. — Mladina.

ROČINJ

Začeli smo s pozidavo cerkve. Med vojno je bila porušena kot skoraj vsa vas, in dolgo smo morali in moramo še iskati zavetja za službo božjo v lesni in nepravilni baraki. Zvonove smo pa kar na kole obesili in zvonomi z njimi vseeno. Ti naši zvonovi so že izpraznjeni, kar je v vseh ob Soči zelo redko. Avstriji niso mogli do njih, Italijani pa so jih pustili v zvoniku, ki je bil tudi poškodovan od granate. — Manjkalo mu je celega ogla nekako v sredini, zvonovi pa so ostali v likah, da smo jih le s težavo spravili na tla.

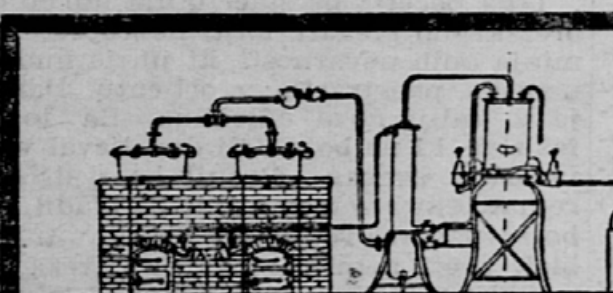
Upamo, da nam za veliko noč 27. leta ne bodo več zvonili tik pred vrati. Te dni so zidariji pod tremi plastmi belila našli na zidu slike, ki so starinske veljave, slikane na fresko. Ta najdba je vzbudila pri ljudeh po vasi obilo zanimanja. In menda se je za vsa stvar zanimalo tudi muzejsko društvo v Trstu, ki bo poslal komisijo na ogled, da določi starost slik. Škoda bi bilo te starine zabrisati z novim belilom, zato pa bi bili mi vaščani skoro zadovoljni, če bi g. župnik odločil, da se ti deli zidov ne preslikajo z nova.

Naš novi učitelj, zlasti pa njegova g. soproga, sta se nam res izredno priljubila. Taki ljudje se najdejo redko kje. Ne bi jih privoščili kakr drugi vasi.

Kakor večina slov. vasi v Julijski Krajini tripi tudi naša na precejšnji manjji izseljevanja. Kjerkoli hočete, povsod najdete Ročinjce. Samo v Trstu je kakih 30 naših deklet. In potem Francija. Grede in kdo ve, če se vrnejo. Zidarstvo jih vleče. Doma seveda ni več dela kot prejšnja leta takoj po vojni. Zato pa grede. Le škoda, da nimamo Slovenci kake posredovalnice za službe. Mnogo bi koristilo.

Gostilničar Stanič na avški postaji mišli zidati dvorano z odrom. „Mnogo se pa sliši stokanja v naši vasi radi vojne odškodnine. Mnogoteri gospodar se drži za glavo, ko prejme v roke list, ki mu nakazuje komaj petino onega, kar je bilo resnične škode. Seveda je danes deloma že z lastnimi žulji, deloma z drugih pomočjo postavljeno poslopje, in se to ne občuti več v taki meri. Vendar je preveč. In naši ljudje trpijo.

V noči od petka na soboto so neznani zlikovci vdrli s ponarejenimi ključi v trgovino G. ter odnesli raznega blaga v skupni vrednosti L. 1500. Najbolj jim je menda dišal tobak, ki so ga nabasali kar za 300 L. Tudi raznih likerjev atd. se niso branili, ki jim tu ni bilo zadosti, so se pomaknili še v sosedno hišo, kjer je bar, in so hoteli biti na vsak način v „ročcah“ — ter so pobasali zopet vse, kar so dobili, da je teklo. — Včasih v naši vasi ni bilo vsega tega. Stari ljudje se ne spominjajo takih obiskov.

na ogenj in na paro, ki se vporabljajo za tropine in za sadje. Zadnji vzorec, ki nudi najpopolnejši obrat in največje jamstvo. V zalogi imamo tudi precejalnice za vino in za žganje.

Cast pa stražnikom, ki so takoj naslednjo noč napeli vse sile, da se ne zgodi več kaj tako protipostavnega, kot je bilo to.

DAROV

Za svetoivansko podruž. Sol. društva je daroval g. Rusjan Josip, arhitekt v Postojni 10.— L.

G. dobronik naj oprosti, če nismo njegovega daru priobčili prej! Srčna hvala!

Borzna poročila.

DEVIZE:

Trst, 30. maja Amsterdam od 1000.— do 1140.— Belgija od 175.50 do 78.50; Paris 77.— do 78.— London od 125.50 do 127.—; New York od 26.— do 26.20; Španija od 365.— do 375.—; Švica od 510.— do 515.—; Atene od 33.— do 36.—; Berlin od 615.— do 625.—; Bukarest od 9.— do 9.75; Praga od 77.50 do 78.—; Ogrska od 0.0360 do 0.0370; Dunaj od —.345 do —.375; Zagreb od 45.50 do 46.50.

Benedijske obveznice 99.30
VALUTE:
Trst: 20. maja. Avstrijske krone od 0.0355 do 0.0370; dinarji od 45.— do 46.50; dolarji od 23.50 do 26.—; novci po 20 frankov od 98.— do 103.— funt sterling od 125.— do 126.50.

IVANKA FURLAN roj. ZONTA

je danes vsled krute usode po kratkem a mučnem trpljenju v Gospodu preminula. Globoko užalosteni soprog Franc, hči Ana, pastorek Franc, pastorka Ivanka ter ostali sorodniki naznanjajo težko vsem prijateljem in znancem.

Pogreb draže pokojnice se bo vršil v soboto dne 22. t. m. ob 17. uri iz mrtvašnice mestne bolnice Kraljice Elene.

TRST, dne 20. maja 1926.

Odl. Pog. podjetje Nuova Impresa Corso V. E. III 47

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevodi v vseh jezikih. (785)

MODNI SALON, dobro vpeljan se proda radi odd. Corso Garibaldi 15, III. 790

SOBARICA, pridna in poštna in izurjena kuharica se isčeta za majhno družino brez otrok. Družinsko ravnanje in dobra hrana. Predstaviti se s pričevali. Corso Garibaldi 10, I. 785

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 668

SMILAJOD (Trpoški sok), izborna sredstvo proti arteriosklerozi, revmatizmu in težkemu dihanju, uspešno čistilo sredstvo, posebno priporočljivo za osebe, stare nad 50 let se prodaja samo v lekarni Castellastelloni, Trst, Via Giuliani 42 (paralelna ulica Via dell'Istria). 774

ŽENSKI KLOBUKI

najzadnji vzorci in navadni slamnati, crine in iz klobučevine.

Izbera za birmo. — Cene zmerne.

Trst, Via XXX ottobre 3, I., tel. 39-20

Podružnica v GORICI, Via Garibaldi 11, I. 605

Zobozdravnik